

Nr 462

Av herr Ståhl, m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 90, med förslag till ny tulltaxa, m. m.

I Kungl. Maj:ts proposition nr 90 med förslag till ny tulltaxa m. m. föreslås en rad ändringar av nu gällande tullsatser, bl. a. i syfte att förbereda det planerade nordiska ekonomiska samarbetet. Utan att ingå på några generella omdömen om det framlagda förslaget måste konstateras, att ett snabbt genomförande av däri framlagda tullsänkingsförslag i vissa fall skulle medföra omställningskriser och sysselsättningssvårigheter av icke önskvärd omfattning.

Detta gäller bl. a. de föreslagna nya tullsatserna för garn av ändlösa syntetiska eller konstgjorda textilfibrer (syntetsilke resp. rayonsilke) nr 51.01 samt vävnader av ändlösa syntetiska eller konstgjorda textilfibrer nr 51.04.

Nr 51.01

Nu utgående tullar på rayonsilke har medfört, att under senare år en rayonindustri i vårt land växt fram av relativt betydande omfattning. Det i propositionen framlagda förslaget innebär en så väsentlig sänkning av de nu utgående tullarna, att vår inhemska industris ekonomiska förutsättningar därigenom skulle helt förändras. Överproduktion på världsmarknaden har medfört en kraftig prissänkning, och rayonsilke dumpas nu på den internationella marknaden, varvid överskottsproduktionen i första hand söker sig till de länder, som saknar ett nöjaktigt dumpingskydd. Det bleve i första hand Tyskland, Holland och Storbritannien, som till dumpingpriser komme att bearbeta vår marknad.

I ett europeiskt frihandelsområde skulle den svenska industrien på detta område väl kunna hävda sig. Annorlunda ställer sig förhållandena f. n., då höga tullar och andra handelshinder skyddar de nationella marknaderna. Dessa är i jämförelse med vårt land så stora, att de ger utrymme för hög avsättning med betydande vinstmarginaler, vilka i sin tur förklarar den pågående exporten till de mindre länderna till priser under tillverkningskostnaderna.

I vårt land komme två företag att ytterst allvarligt påverkas av den föreslagna tullsänkningen, nämligen Svenska Rayon AB i Älvenäs och AF Svenskt Konstsilke, Borås. Då konsekvenserna gäller även de under punkt 51.04 föreslagna tullsänkningarna skall här först lämnas en kortfattad redogörelse för dessa.

Nr 51.04

Större delen av denna varugrupp hänför sig till förbrukarna av rayonsilke, i första hand sidenväverierna, vilka kännbart komme att påverkas av

den föreslagna tullsänkningen. Att dessa redan hittills kämpat med betydande svårigheter framgår av bl. a. driftsnedläggningen vid företaget Silfa i Alingsås. Om den föreslagna tullsänkningen genomfördes måste det bedömas som sannolikt, att sidenväverierna över lag icke kunna fortsätta sin verksamhet. I en sådan situation måste även de svenska rayonsilketillverkarna nedlägga produktionen av rayonsilke för textila ändamål. Enda räddningen därur vore ett snabbt genomförande av det planerade europeiska frihandelsområdet, men något sådant kan som bekant icke skönjas.

Då förslaget även innefattar suspendering av tullen på vävnader av syntetfibrer, i avvaktan på att en svensk tillverkning av dessa varor växer fram, må framhållas följande. För tillverkning av cordväv är rayonsilke och syntetsilke helt substituerbara, varför därav tillverkade slutprodukter, i främsta rummet bildäck, är kvalitativt helt likvärdiga. Förbrukarna av däck kan icke avgöra, om det innehåller rayon- eller syntetfiber. För gummifabriker- nas val av cordmaterial är därför den ekonomiska synpunkten utslagsgivande. Samma tullsats bör därför, såsom tulltaxekommittén förordat, gälla såväl rayon- som syntetcordväv. Det ligger i sakens natur, att tullfrihet på syntetcordväv i så hög grad skulle förändra de ekonomiska förutsättningarna för dessa båda varugrupper, att rayoncorden bleve utslagen vid gummifabriker- nas inköp.

Skulle gummifabriker- na av här ovan angivna skäl övergå till inköp av syntetcordväv, finge de svenska rayontillverkarna icke möjlighet att uppehålla tillverkningen av rayoncord. Under sådana förhållanden bleve det inte heller möjligt att fortsätta tillverkningen av rayonsilke för textila ändamål, eftersom denna i sådant fall måste belastas med alltför höga fasta kostnader. Samma tull bör därför utgå på cordväv av rayon- och syntetsilke.

Vad här anförts om tullsatserna för cordväv har självfallet sin motsvarighet även beträffande cord under nr 51.01.

Såsom ovan antyddes komme den föreslagna tullsänkningen på dessa varugrupper att få ekonomiskt mycket vittgående konsekvenser, så länge den europeiska marknaden icke genomförts. För exempelvis Svenska Rayon AB i Älvenäs skulle övergången från nuvarande tullsatser till de föreslagna innebära ett inkomstbortfall räknat på åren 1955, 1956 och 1957 av respektive 3 291 000, 3 980 000 och 3 107 000 kronor. Även om det nuvarande tullskyddet icke helt utnyttjas, blir verkningarna så allvarliga, att sysselsättningen i hög grad måste påverkas och tillverkningen eventuellt helt nedläggas. Om sådana konsekvenser skulle inställa sig, komme enbart vid detta företag 725 arbetare och tjänstemän att friställas. Det framstår som i hög grad äventyrligt, att i nuvarande pressande konjunkturläge inaugureras en tullpolitik, som vid ett enda svenskt företag kan leda till så ödesdigra konsekvenser. Ett nedläggande av denna tillverkning skulle, som rikskommissionen för ekonomisk försvarsberedskap i sitt remissyttrande understryker, även medföra allvarliga verkningar för vår beredskap på grund av svårigheten att lagra bildäck.

Med hänvisning till vad som här anförts får vi föreslå riksdagen att vid behandlingen av Kungl. Maj:ts proposition nr 90 besluta,

att i tulltaxan under nr 51.01 för rayonsilke och syntetcord fastställs en tull av 20 procent jämte en minimitull av 2 kr. per kg lika med nu utgående, samt

att tullen på vävnader och trikå av rayonsilke och cordväv av syntetsilke fastställs till 20 procent jämte därutöver nu utgående minimiviktullar.

Stockholm den 9 april 1958

Manne Ståhl

Sven Antby

Arvid Andersson,

Ryggestad

Bengt Sjölin

Axel Gustafsson

Leif Cassel

i Borås

Harald Hallén

Gustav Boija

Karl-Gust. Andersson

Aug. Spångberg

Viola Sandell

Tage Magnusson

i Borås

A. Widén

Einar Andersson

Harry Wahrendorff

Hyssna